# ROZHODNUTÍ

## ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2020/1205

**ze dne 6. srpna 2020**

**o vnitrostátních předpisech oznámených Slovenskou republikou podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie týkajících se obsahu kadmia ve fosforečných hnojivech**

*(oznámeno pod číslem C(2020) 5285)*

**(Pouze slovenské znění je závazné)**

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 114 odst. 6 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

### 1. SKUTEČNOSTI A POSTUP

(1) Dne 9. srpna 2019 oznámila Slovenská republika na základě čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) Komisi svůj úmysl ponechat si vlastní vnitrostátní předpisy týkající se obsahu kadmia ve fosforečných hnojivech, které se odchylují od nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1009 ([1]).

#### 1.1. Právní předpisy Unie

##### 1.1.1. *Ustanovení čl. 114 odst. 4 a 6 Smlouvy o fungování EU*

(2) V čl. 114 odst. 4 a 6 Smlouvy o fungování EU je uvedeno:

„4. Pokládá-li členský stát poté, co Evropský parlament a Rada, Rada nebo Komise přijaly harmonizační opatření, za nezbytné ponechat si vlastní vnitrostátní předpisy ze závažných důvodů uvedených v článku 36 nebo vnitrostátní předpisy týkající se ochrany životního nebo pracovního prostředí, oznámí je Komisi spolu s důvody pro jejich ponechání.

(…)

6. Komise do šesti měsíců po oznámení podle odstavců 4 […] dotyčné vnitrostátní právní předpisy schválí nebo zamítne poté, co prověří, zda neslouží jako prostředek svévolné diskriminace nebo zastřeného omezování obchodu mezi členskými státy a nenarušují fungování vnitřního trhu.

Nerozhodne-li Komise v této lhůtě, pokládají se vnitrostátní předpisy uvedené v odstavcích 4 […] za schválené.

Je-li to opodstatněné složitostí věci a neexistuje-li nebezpečí pro lidské zdraví, může Komise oznámit dotyčnému členskému státu, že lhůta uvedená v tomto odstavci může být prodloužena o další lhůtu až šesti měsíců.“

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1009 ze dne 5. června 2019, kterým se stanoví pravidla pro dodávání hnojivých výrobků EU na trh a kterým se mění nařízení (ES) č. 1069/2009 a (ES) č. 1107/2009 a zrušuje nařízení (ES) č. 2003/2003 (Úř. věst. L 170, 25.6.2019, s. 1).

## 1.2. **Harmonizační pravidla v oblasti hnojivých výrobků**

### 1.2.1. *Nařízení (ES) č. 2003/2003*

(3) Nařízení Evropského parlamentu a Rady ([2]) (ES) č. 2003/2003 se vztahuje na výrobky, které jsou uváděny na trh jako hnojiva s označením „hnojiva ES“. Hnojivo, které patří k některému z typů hnojiv uvedených v příloze I nařízení (ES) č. 2003/2003 a splňuje podmínky stanovené v uvedeném nařízení, může být označeno jako „hnojivo ES“ a uvedeno do volného oběhu na vnitřním trhu.

(4) Příloha I nařízení (ES) č. 2003/2003 uvádí taxativní seznam typů hnojiv, na která se vztahují harmonizační pravidla. U každého typu hnojiva jsou uvedeny zvláštní požadavky týkající se například obsahu živin, rozpustnosti živin nebo zpracovatelských metod.

(5) Nařízení (ES) č. 2003/2003 se vztahuje zejména na minerální hnojiva. Některé typy hnojiv, na něž se pravidla vztahují, obsahují 5 % hmotn. nebo více fosforu v ekvivalentu oxidu fosforečného ($P_2O_5$).

(6) Článek 5 nařízení (ES) č. 2003/2003 stanoví zásadu volného oběhu hnojiv ES na vnitřním trhu a uvádí, že členské státy nesmějí z důvodu složení, identifikace, označování nebo balení a z důvodu jiných ustanovení uvedeného nařízení zakázat, omezit nebo bránit uvádění hnojiv ES, která vyhovují požadavkům uvedeného nařízení, na trh.

(7) Nařízení (ES) č. 2003/2003 nestanoví žádné mezní hodnoty pro kontaminující látky v hnojivech ES. Kromě několika výjimek vycházejících z rozhodnutí Komise podle příslušných ustanovení Smlouvy o fungování EU ([3]) tedy mohou být ve volném oběhu na vnitřním trhu hnojiva ES s obsahem fosforu alespoň 5 % $P_2O_5$ bez ohledu na jejich obsah kadmia.

(8) Úmysl Komise zabývat se otázkou nezáměrného obsahu kadmia v minerálních hnojivech byl oznámen již v 15. bodě odůvodnění nařízení (ES) č. 2003/2003. Je v něm uvedeno: „Hnojiva mohou být kontaminována látkami, které mohou představovat riziko pro lidské zdraví a zdraví zvířat a pro životní prostředí. Na základě stanoviska Vědeckého výboru pro toxicitu, ekotoxicitu a životní prostředí má Komise v úmyslu zabývat se otázkou nezáměrného obsahu kadmia v minerálních hnojivech a podle potřeby vypracuje návrh nařízení, který hodlá předložit Evropskému parlamentu a Radě. Podobné přezkoumání provede podle potřeby i u dalších kontaminujících látek.“

### 1.2.2. *Nařízení (EU) 2019/1009*

(9) Nařízení (EU) 2019/1009 stanoví harmonizační pravidla pro „hnojivé výrobky EU“. Ke dni 16. července 2022 zrušuje nařízení (ES) č. 2003/2003.

(10) Hnojivými výrobky EU jsou hnojivé výrobky, které jsou při dodání na vnitřní trh opatřeny označením CE. Hnojivý výrobek EU musí splňovat požadavky stanovené v nařízení (EU) 2019/1009 pro příslušnou kategorii funkce výrobku (dále jen „KFV“) a pro příslušnou kategorii nebo kategorie složkových materiálů a být označen v souladu s požadavky na označování stanovenými v uvedeném nařízení. Pro hnojivé výrobky EU existuje sedm KFV, z nichž jedna se vztahuje na hnojiva.

(11) Nařízení (EU) 2019/1009 se vztahuje na minerální hnojiva všeobecnějším způsobem než příloha I nařízení (ES) č. 2003/2003, jelikož se na ně vztahují určité obecné požadavky týkající se jejich kvality a bezpečnosti. Nařízení (EU) 2019/1009 se kromě toho vztahuje na organická a organominerální hnojiva, která nespadají do věcné působnosti nařízení (ES) č. 2003/2003.

(12) Nařízení (EU) 2019/1009 zavádí na úrovni Unie pojem „fosforečná hnojiva“, a to pro organominerální hnojiva nebo anorganická hnojiva s makroživinami, která obsahují alespoň 5 % $P_2O_5$.

---

([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2003/2003 ze dne 13. října 2003 o hnojivech (Úř. věst. L 304, 21.11.2003, s. 1).

([3]) Viz rozhodnutí Komise ze dne 3. ledna 2006: 2006/347/ES o vnitrostátních předpisech oznámených Švédským královstvím podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech (Úř. věst. L 129, 17.5.2006, s. 19), 2006/348/ES o vnitrostátních předpisech oznámených Finskou republikou podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech (Úř. věst. L 129, 17.5.2006, s. 25) a 2006/349/ES o vnitrostátních předpisech oznámených Rakouskou republikou podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech (Úř. věst. L 129, 17.5.2006, s. 31).

(13) Nařízení (EU) 2019/1009 poprvé na úrovni Unie stanoví mezní hodnoty pro kontaminující látky v hnojivých výrobcích EU. Na základě KFV 1(B) bodu 3 písm. a) podbodu ii), který se týká organominerálního hnojiva, a KFV 1(C)(I) bodu 2 písm. a) podbodu ii), který se týká anorganického hnojiva s makroživinami, v příloze I uvedeného nařízení nesmí obsah kadmia ve fosforečných hnojivech překročit mezní hodnotu 60 mg/kg $P_2O_5$.

(14) Zásada volného pohybu je zakotvená v čl. 3 odst. 1 nařízení (EU) 2019/1009, podle něhož členské státy nesmějí z důvodů týkajících se složení, označení nebo jiných aspektů, které upravuje uvedené nařízení, bránit tomu, aby byly na trh dodávány hnojivé výrobky EU, které jsou v souladu s uvedeným nařízením. V souladu s čl. 3 odst. 2 nařízení (EU) 2019/1009 však může členský stát, který ke dni 14. července 2019 využívá výjimku z nařízení (ES) č. 2003/2003, pokud jde o obsah kadmia v hnojivech, udělenou v souladu s čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU, nadále uplatňovat vnitrostátní mezní hodnoty pro obsah kadmia ve fosforečných hnojivech, a to až do okamžiku, kdy se na úrovni Unie použijí harmonizované mezní hodnoty pro obsah kadmia ve fosforečných hnojivech, které jsou na stejné nebo nižší úrovni oproti vnitrostátní mezní hodnotě.

(15) Kromě toho má Komise do 16. července 2026 povinnost přezkoumat mezní hodnoty pro obsah kadmia ve fosforečných hnojivech s cílem posoudit proveditelnost snížení těchto mezních hodnot na odpovídající nižší úroveň. Komise musí zohlednit environmentální faktory, a to zejména v souvislosti s půdními a klimatickými podmínkami, zdravotní faktory a socioekonomické faktory, včetně aspektů týkajících se bezpečnosti dodávek.

1.2.3. *Volitelný režim*

(16) Trh EU s hnojivými výrobky je harmonizován pouze částečně.

(17) Cílem nařízení (ES) č. 2003/2003 je zajistit volný oběh hnojiv ES na vnitřním trhu. Uvedené nařízení však nemá dopad na „vnitrostátní hnojiva“ uváděná na trh členských států v souladu s jejich příslušnými vnitrostátními právními předpisy. Výrobci si mohou vybrat, zda budou hnojiva uvádět na trh jako „hnojivo ES“, nebo jako „vnitrostátní hnojivo“.

(18) Nařízení (EU) 2019/1009 zachovává volitelný režim v nezměněné podobě. Zajišťuje tak volný pohyb hnojivých výrobků EU na vnitřním trhu a umožňuje uvádět na trh vnitrostátní hnojivé výrobky. Volba zůstává na výrobci.

(19) Na základě nařízení (ES) č. 2003/2003 i nařízení (EU) 2019/1009 nesmí členské státy bránit tomu, aby byla na trh dodávána vyhovující hnojiva ES, resp. hnojivé výrobky EU, a to z důvodů souvisejících mimo jiné s obsahem kadmia.

(20) Členské státy však mohou zachovat nebo zavést jakékoli mezní hodnoty, které považují za vhodné v souvislosti s kontaminujícími látkami ve vnitrostátních hnojivých výrobcích. Každý členský stát má ve větší či menší míře obavy z hrozby, kterou hromadění kadmia představuje pro dlouhodobou udržitelnost pěstování plodin. Většina členských států již zavedla pravidla omezující obsah kadmia ve vnitrostátních hnojivých výrobcích s cílem snížit emise kadmia do životního prostředí a tím i expozici člověka kadmiu. Na tento druh pravidel se toto rozhodnutí nevztahuje.

(21) Harmonizační pravidla Unie tak existují společně s vnitrostátními předpisy vztahujícími se na hnojivé výrobky.

## 1.3. **Oznámené vnitrostátní předpisy**

(22) Vnitrostátní předpisy oznámené Slovenskou republikou, pokud jde o mezní hodnoty kadmia pro fosforečná hnojiva (dále jen „oznámené vnitrostátní předpisy“), jsou obsaženy ve vyhlášce Ministerstva zemědělství Slovenské republiky č. 577/2005, kterou se stanoví typy hnojiv, složení, balení a označování hnojiv, analytické metody zkoušení hnojiv, rizikové prvky, jejich mezní hodnoty pro jednotlivé skupiny hnojiv, přípustné odchylky a mezní hodnoty pro hospodářská hnojiva pro účely zákona č. 136/2000 o hnojivech a zákona č. 220/2004 o ochraně a využívání zemědělské půdy.

(23) V příloze 3 bodě 1 vyhlášky č. 577/2005 je stanovena vnitrostátní mezní hodnota pro kadmium ve výši 20 mg/kg $P_2O_5$. Tato mezní hodnota se vztahuje na tři kategorie hnojiv: fosforečná hnojiva, vícesložková hnojiva a hnojiva obsahující rovněž stopové prvky bez ohledu na jejich obsah $P_2O_5$. Nevztahuje se na hnojiva ES podle nařízení (ES) č. 2003/2003.

(24) Slovenská republika ve svém oznámení a doplňujících informacích předložených Komisi jasně uvedla, že se její oznámení týká pouze fosforečných hnojiv, na něž se vztahuje nařízení (EU) 2019/1009 a která byla dodána na trh na Slovensku. Tato hnojiva jsou uvedena v příloze I části II KFV 1(B) bodě 3 písm. a) podbodě ii) a KFV 1(C)(I) bodě 2 písm. a) podbodě ii) uvedeného nařízení, jež se týkají anorganických a organominerálních hnojiv, která obsahují 5 % hmotn. nebo více celkového fosforu v ekvivalentu oxidu fosforečného ($P_2O_5$).

(25) Slovenská republika navíc potvrdila, že nežádá o žádné jiné odchylky týkající se uvádění hnojivých výrobků na trh ve smyslu nařízení (EU) 2019/1009.

### 1.4. **Postup**

(26) V době přijetí nařízení (EU) 2019/1009 podepsaly Slovenská republika, Maďarsko a Česká republika politické prohlášení, v němž vyjádřily politování nad nízkou ambicí konečného kompromisu ohledně mezní hodnoty kadmia ve fosforečných hnojivech a ve kterém již uvedly, že podporují vnitrostátní odchylky od této harmonizované mezní hodnoty na základě čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU.

(27) Dopisem ze dne 9. srpna 2019 oznámila Slovenská republika Komisi svůj úmysl ponechat si vnitrostátní předpisy týkající se obsahu kadmia ve fosforečných hnojivech, které se odchylují od nařízení (EU) 2019/1009. Podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU ve spojení s článkem 36 Smlouvy o fungování EU je odůvodnění Slovenské republiky založeno na závažných důvodech týkajících se ochrany lidského zdraví a ochrany životního prostředí.

(28) Dopisem ze dne 29. srpna 2019 Komise potvrdila přijetí oznámení a informovala slovenské orgány, že šestiměsíční lhůta pro jeho prozkoumání podle čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU končí dne 10. února 2020.

(29) Na podporu svého oznámení založeného na čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU zaslaly slovenské orgány dopisem ze dne 27. září 2019 Komisi doplňující informace. Tyto informace poskytují určitá objasnění týkající se věcné působnosti oznámených vnitrostátních předpisů, o jejichž zachování Slovenská republika usiluje, jakož i podrobné údaje o slovenském trhu s hnojivy.

(30) Kromě těchto doplňujících informací zaslala Slovenská republika dopisem ze dne 8. listopadu 2019 studii vypracovanou francouzskou agenturou ANSES, která se týká expozice kadmiu a v níž jsou navrženy referenční hodnoty toxicity při požití, referenční hygienické hodnoty v těle (například v krvi a moči) a mezní hodnoty pro kadmium v hnojivých výrobcích a substrátech za účelem omezení znečištění zemědělských půd a kontaminace rostlinné výroby ([4]).

(31) Komise dále zveřejnila sdělení o uvedeném oznámení v *Úředním věstníku Evropské unie* ([5]), aby byly zúčastněné strany informovány o úmyslu Slovenské republiky ponechat si vlastní vnitrostátní předpisy, jakož i o důvodech, na kterých je žádost založena. Dopisem ze dne 19. listopadu 2019 Komise o oznámení informovala rovněž ostatní členské státy a dala jim možnost, aby ve lhůtě 30 dnů předložily své připomínky.

(32) Komise v této lhůtě obdržela připomínky od dvou členských států, a to od České republiky a Belgického království. Oba členské státy uvedly, že ohledně oznámení nemají žádné připomínky. Po zveřejnění sdělení v Úředním věstníku nebyly obdrženy žádné připomínky.

(33) Komise ve svém rozhodnutí oznámeném dne 29. ledna 2020 ([6]) podle čl. 114 odst. 6 třetího pododstavce Smlouvy o fungování EU a s ohledem na složitost věci a na skutečnost, že prodloužením lhůty jako takovým nevznikne nebezpečí pro lidské zdraví, považuje za odůvodněné prodloužit lhůtu uvedenou v čl. 114 odst. 6 prvním pododstavci Smlouvy o fungování EU o další lhůtu šesti měsíců, která skončí dne 10. srpna 2020. Vzhledem k tomu, že složitost věci souvisí s podmínkami přípustnosti, vyhradila si Komise, že o přípustnosti oznámení rozhodne v tomto rozhodnutí.

---

([4]) Avis de l'Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail relatif a l'Exposition au cadmium (CAS n°7440-43-9), – Propositions de valeurs toxicologiques de référence (VTR) par ingestion, de valeurs sanitaires repères dans les milieux biologiques (sang, urine, …) et de niveaux en cadmium dans les matières fertilisantes et supports de culture permettant de maîtriser la pollution des sols agricoles et la contamination des productions végétales: https://www.anses.fr/fr/system/files/VSR2015SA0140.pdf

([5]) Úř. věst. C 394, 21.11.2019, s. 2.

([6]) Rozhodnutí Komise, kterým se prodlužuje lhůta uvedená v čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování Evropské unie ohledně vnitrostátních předpisů týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech oznámených Slovenskou republikou podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy (C(2020) 376 final).

## 2. **POSOUZENÍ**

### 2.1. **Přípustnost**

(34) Podle čl. 114 odst. 4 a 6 Smlouvy o fungování EU si může členský stát po přijetí harmonizačního opatření ponechat vlastní přísnější vnitrostátní předpisy ze závažných důvodů uvedených v článku 36 Smlouvy o fungování EU nebo vnitrostátní předpisy týkající se ochrany životního nebo pracovního prostředí, pokud uvedené vnitrostátní předpisy oznámí Komisi a Komise je schválí.

(35) Slovenská republika žádá Komisi o udělení výjimky, podle které by bylo možné uvádět na slovenský trh pouze fosforečná hnojiva obsahující 5 % nebo více oxidu fosforečného ($P_2O_5$), která neobsahují více než 20 mg kadmia/kg $P_2O_5$. Slovenská republika ve svém dopise ze dne 27. září 2019 objasňuje, že jejím záměrem je zachovat odchylku od mezní hodnoty stanovené pro kadmium ve fosforečných hnojivech, a to jak anorganických hnojivech s makroživinami, tak organominerálních hnojivech.

(36) Za účelem zjištění přípustnosti oznámení musí Komise posoudit, zda dotčené oznámené vnitrostátní předpisy představují již dříve existující opatření odchylující se od nově zavedeného harmonizačního pravidla a zda poskytují větší ochranu.

#### 2.1.1. *Předchozí existence oznámených vnitrostátních předpisů*

(37) Pro účely tohoto posouzení je třeba vzít v úvahu, že daná situace je zvláště složitá.

(38) Za prvé, taxativní seznam úzce vymezených typů hnojiv ES stanovený v nařízení (ES) č. 2003/2003 bude nahrazen úplně jiným regulačním režimem. Nařízení (EU) 2019/1009 tak nahradí tyto typy hnojiv mnohem větším množstvím obecných kategorií hnojiv a rozšíří rozsah harmonizace na jiné kategorie výrobků než hnojiva. Jinými slovy, nařízení (EU) 2019/1009 se bude vztahovat na všechny výrobky, které byly předtím harmonizovány podle nařízení (ES) č. 2003/2003, a zároveň bude prvním harmonizačním opatřením EU pro určité kategorie hnojiv spadající do jeho rozšířené oblasti působnosti.

(39) Za druhé, nařízením (ES) č. 2003/2003 jsou sice harmonizována hnojiva ES, avšak pro kadmium není stanovena žádná harmonizovaná mezní hodnota. Jinak řečeno, na některá hnojiva, na něž jsou zaměřeny oznámené vnitrostátní předpisy, se jako na taková již vztahovala i harmonizační opatření, přičemž však tato opatření zatím nebyla zaměřena na riziko, jež mají upravovat oznámené vnitrostátní předpisy.

(40) Za třetí, Slovenská republika nepožádala o odchylku od nařízení (ES) č. 2003/2003 a v současné době neuplatňuje žádnou mezní hodnotu kadmia pro hnojiva ES.

(41) Tyto složitosti vyvolávají otázku, zda by bylo možné oznámené vnitrostátní předpisy ve vztahu k nařízení (EU) 2019/1009 a s ohledem na harmonizaci zavedenou nařízením (ES) č. 2003/2003 považovat za zachované v platnosti a za podléhající oznámení Komisi v souladu s čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU.

(42) Na jedné straně čl. 3 odst. 2 nařízení (EU) 2019/1009 rozšiřuje dřívější odchylky od článku 5 nařízení (ES) č. 2003/2003 na čl. 3 odst. 1 nařízení (EU) 2019/1009, čímž umožňuje, aby se stávající vnitrostátní opatření, která se na základě oznámení podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU a rozhodnutí Komise podle čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU zákonně uplatňují na hnojiva, na něž se vztahuje rozsah harmonizace stanovený nařízením (ES) č. 2003/2003, uplatňovala rovněž na hnojivé výrobky EU, které budou na základě nařízení (EU) 2019/1009 poprvé spadat do nově rozšířeného rozsahu harmonizace. To rovněž potvrzuje, že nařízení (EU) 2019/1009 je pokračováním harmonizace vyplývající z nařízení (EU) 2003/2003.

(43) Na druhé straně 11. bod odůvodnění nařízení (EU) 2019/1009 potvrzuje, že normotvůrce tím, že parafrázoval čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU, byl toho názoru, že nařízení (EU) 2019/1009 by mělo být vzato v úvahu pro účely posouzení podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU:

„V několika členských státech jsou v platnosti vnitrostátní předpisy, které omezují obsah kadmia ve fosforečných hnojivech z důvodu ochrany lidského zdraví a životního prostředí. Pokud by členský stát považoval za nezbytné ponechat takové vnitrostátní předpisy v platnosti i po přijetí harmonizovaných mezních hodnot podle tohoto nařízení a do doby, než budou tyto harmonizované mezní hodnoty na stejné nebo nižší úrovni oproti již uplatňovaným vnitrostátním mezním hodnotám, měl by je v souladu s čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU oznámit Komisi. Dále, pokud by členský stát v souladu s čl. 114 odst. 5 Smlouvy o fungování EU pokládal za

nezbytné zavést nové vnitrostátní předpisy, jako například předpisy omezující obsah kadmia ve fosforečných hnojivech, opírající se o nové vědecké poznatky k ochraně životního prostředí nebo pracovního prostředí, z důvodu zvláštního problému, který se objeví v tomto členském státě po přijetí tohoto nařízení, měl by zamýšlené předpisy oznámit Komisi spolu s důvody pro jejich zavedení. […]“

(44) Tento výklad je dále podpořen rozdílnou věcnou působností nařízení (ES) č. 2003/2003 a nařízení (EU) 2019/1009, kdy nařízení (EU) 2019/1009 nahrazuje nařízení (ES) č. 2003/2003 nejen s rozšířenou oblastí působnosti, ale také se zcela odlišným regulačním režimem.

(45) Je rovněž nutno konstatovat, že v minulých případech, kdy nové harmonizační opatření nahradilo opatření stávající, Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) odkazoval pouze na nově přijaté harmonizační opatření jako na opatření, které má být vzato v úvahu za účelem posouzení podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU ([7]).

(46) Vzhledem k tomu, že nařízení (EU) 2019/1009 je harmonizačním opatřením, které by mělo být za účelem oznámených vnitrostátních předpisů podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU vzato v úvahu, je na Komisi, aby v souladu s požadavkem čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU prověřila, zda oznámené vnitrostátní předpisy existovaly již dříve.

(47) Za čtvrté, jak v rámci nařízení (EU) 2019/1009, tak i nařízení (ES) č. 2003/2003 je uplatňován volitelný režim popsaný výše, což znamená, že vnitrostátní pravidla mohou existovat společně s harmonizačními pravidly EU, a to v rámci stejné věcné působnosti jako harmonizační pravidla, avšak pouze ve vztahu k výrobkům, které nejsou uváděny na trh na základě harmonizačních pravidel. Oznámené vnitrostátní předpisy se dosud vztahovaly právě jen na tyto výrobky, tj. na hnojiva označovaná jako „vnitrostátní hnojiva“, jak je uvedeno v 17 above. bodě odůvodnění. Z toho důvodu je současné uplatňování oznámených vnitrostátních předpisů na tato vnitrostátní hnojiva zákonné, neboť harmonizační pravidla nejsou pro osobu, která hnojiva uvádí na trh, povinná. Ačkoli však oznámené vnitrostátní předpisy nejsou uplatňovány jako odchylka od nařízení (ES) č. 2003/2003, má nyní Slovenská republika v úmyslu použít tytéž předpisy jako odchylku od nařízení (EU) 2019/1009.

(48) Tato složitost vyvolává otázku, zda lze oznámení učiněné Slovenskou republikou považovat za situaci, kdy se jedná o ponechání si vnitrostátních předpisů ve smyslu čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU, a nikoli o zavedení vnitrostátních předpisů po přijetí harmonizačního opatření podle čl. 114 odst. 5 Smlouvy o fungování EU.

(49) Nejprve lze konstatovat, že oznámené vnitrostátní předpisy jsou ve své současné podobě v platnosti od roku 2005. Byly tedy v platnosti v době přípravy nařízení (EU) 2019/1009, a proto rovněž existovaly již před uvedeným nařízením. Slovenská republika tedy nežádá o zavedení vnitrostátních předpisů po přijetí harmonizačního opatření, jak by tomu bylo v případě oznámení podle čl. 114 odst. 5 Smlouvy o fungování EU.

(50) Na druhé straně by bylo možné pochybovat o tom, zda se jedná o ponechání si oznámených vnitrostátních předpisů ve smyslu čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU, jelikož se tyto oznámené vnitrostátní předpisy ve své současné podobě nevztahují na hnojiva ES. Záměrem Slovenské republiky je však uplatňovat oznámené vnitrostátní předpisy i na hnojivé výrobky EU. Aby tomu tak bylo, je třeba provést úpravu ve slovenských právních předpisech.

(51) Aby bylo možné určit, zda oznámené vnitrostátní předpisy představují již dříve existující předpisy ve smyslu čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU, třebaže by bylo nutné je mírně upravit tak, aby zahrnovaly hnojivé výrobky EU, zatímco hnojiva ES zůstávají vyloučena, je třeba pochopit účel rozlišování mezi čl. 114 odst. 4 a čl. 114 odst. 5 Smlouvy o fungování EU.

(52) Odpověď na otázku tohoto rozlišování přináší judikatura Soudního dvora. Ve věci C-3/00 Dánsko v. Komise Soudní dvůr v souvislosti s článkem 95 Smlouvy o založení Evropského společenství, který odpovídá článku 114 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodl takto:

„Rozdíl mezi oběma situacemi předpokládanými článkem 95 je ten, že v první situaci vnitrostátní předpisy existují již před harmonizačním opatřením. Normotvůrce Společenství o nich tedy věděl, ale nemohl nebo nehodlal se jimi za účelem harmonizace řídit. Považuje se proto za přijatelné, aby členský stát požádal, aby jeho vlastní předpisy zůstaly v platnosti. Za tímto účelem Smlouva o ES požaduje, aby takovéto vnitrostátní předpisy byly odůvodněné na základě závažných důvodů uvedených v článku 30 Smlouvy o ES nebo aby se týkaly ochrany životního nebo pracovního prostředí. Naopak ve druhé situaci je pravděpodobnější, že přijetí nových vnitrostátních právních předpisů ohrozí harmonizaci. Orgány Společenství samozřejmě nemohly vnitrostátní předpisy při přípravě harmonizačního opatření zohlednit. V takovém případě se požadavky uvedené v článku 30 Smlouvy o ES

([7]) Viz věc C-360/14 P, *Německo v. Komise*.

nezohledňují a přijímají se pouze důvody týkající se ochrany životního prostředí nebo pracovního prostředí, a to za podmínky, že daný členský stát předloží nové vědecké poznatky a že potřeba zavést nové vnitrostátní předpisy vyplývá ze zvláštního problému, který se objeví v tomto členském státě po přijetí harmonizačního opatření.“ ([8])

(53) S ohledem na citovanou judikaturu by mělo být vzato v úvahu, že účelem rozlišování mezi čl. 114 odst. 4 a čl. 114 odst. 5 Smlouvy o fungování EU je uložit vyšší požadavky na odůvodnění v případech, kdy je větší pravděpodobnost ohrožení harmonizace, jelikož daný vnitrostátní předpis nebyl v době vypracovávání harmonizačního opatření normotvůrci znám.

(54) Jak již bylo prokázáno, oznámené vnitrostátní předpisy jsou ve své současné podobě v platnosti od roku 2005. Byly tedy v platnosti i v době přípravy nařízení (EU) 2019/1009, a proto rovněž existovaly již před uvedeným nařízením.

(55) Z posouzení dopadů, které je připojeno k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví pravidla pro dodávání hnojivých výrobků s označením CE na trh ([9]), je dále zřejmé, že oznámené vnitrostátní předpisy byly normotvůrci Unie během vypracovávání nařízení (EU) 2019/1009 známy. Proto by měly být oznámené vnitrostátní předpisy považovány za již dříve existující předpisy ve smyslu čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU.

(56) Jak bylo uvedeno výše, pro toto konkrétní posouzení je za příslušné harmonizační opatření považováno nařízení (EU) 2019/1009. Proto by oznámené vnitrostátní předpisy měly být posuzovány s ohledem na uvedené nařízení. Zbývá přezkoumat, zda jsou oznámené vnitrostátní předpisy odchylkou od nařízení (EU) 2019/1009 a zda jsou přísnější než uvedené nařízení.

2.1.2. *Přísnost oznámených vnitrostátních předpisů ve vztahu k nařízení (EU) 2019/1009*

(57) Zatímco mezní hodnota pro obsah kadmia ve fosforečných hnojivech uvedená v příloze I části II KFV 1(B) bodě 3 písm. a) podbodě ii) a KFV 1(C)(I) bodě 2 písm. a) podbodě ii) nařízení (EU) 2019/1009, od nějž se oznámené vnitrostátní předpisy odchylují, je stanovena na 60 mg/kg $P_2O_5$, oznámené vnitrostátní předpisy stanoví mezní hodnotu pro kadmium na 20 mg/kg $P_2O_5$. Je tedy zřejmé, že se oznámené vnitrostátní předpisy odchylují od ustanovení nařízení (EU) 2019/1009 a jsou přísnější.

(58) S ohledem na výše uvedené lze vyvodit tyto závěry: 1) oznámené vnitrostátní předpisy existovaly již před harmonizačním opatřením a v době vypracovávání harmonizačního opatření, tj. nařízení (EU) 2019/1009, byly normotvůrci známy. Měly by proto být považovány za již dříve existující opatření podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU a 2) oznámené vnitrostátní předpisy odchylující se od přílohy I části II KFV 1(B) bodu 3 písm. a) podbodu ii) a KFV 1(C)(I) bodu 2 písm. a) podbodu ii) nařízení (EU) 2019/1009 jsou přísnější než nařízení (EU) 2019/1009.

(59) Komise je proto toho názoru, že oznámení předložené Slovenskou republikou je přípustné v celém rozsahu podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU.

## 2.2. **Posouzení opodstatněnosti**

(60) V souladu s čl. 114 odst. 4 a čl. 114 odst. 6 prvním pododstavcem Smlouvy o fungování EU musí Komise prověřit, zda jsou splněny všechny podmínky stanovené v uvedeném článku, které umožňují členskému státu ponechat si své vnitrostátní předpisy odchylující se od harmonizačního opatření Unie.

(61) Komise musí posoudit zejména to, zda jsou oznámené vnitrostátní předpisy odůvodněné na základě závažných důvodů uvedených v článku 36 Smlouvy o fungování EU nebo se týkají ochrany životního nebo pracovního prostředí a zda nepřekračují rámec toho, co je nezbytné k dosažení sledovaného zákonného cíle. Pokud je Komise toho názoru, že vnitrostátní předpisy výše uvedené podmínky splňují, musí navíc podle čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU prověřit, zda uvedené předpisy neslouží jako prostředek svévolné diskriminace nebo zastřeného omezování obchodu mezi členskými sáty a nenarušují fungování vnitřního trhu.

([8]) C-3/00 *Dánsko v. Komise*, bod 58. Dále potvrzeno např. ve věci T-234/04 *Nizozemské království proti Komisi*, bod 58, spojených věcech T-366/03 a T-235/04 *Land Oberösterreich a Rakousko v. Komise*, bod 62 a ve věci C-512/99 *Německo v. Komise*, bod 41.

([9]) Viz posouzení dopadů připojené k návrhu Komise, jež bylo konkrétně zaměřeno na mezní hodnoty kadmia, SWD(2016) 64 final, ČÁST 2/2; https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2016/EN/SWD-2016-64-F1-EN-MAIN-PART-2.PDF; viz zejména strany 5, 6, 25, 28, 29 a 32 a příloha I.

(62) S ohledem na časový rámec stanovený v čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU musí Komise při zkoumání, zda jsou vnitrostátní opatření oznámená podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU důvodná, vzít za výchozí bod odůvodnění uvedená oznamujícím členským státem. Důkazní břemeno nese žádající členský stát, který zamýšlí ponechat v platnosti svá vnitrostátní opatření.

(63) Má-li však Komise k dispozici informace, na jejichž základě může být zapotřebí harmonizační opatření Unie, od něhož se oznámené vnitrostátní předpisy odchylují, přezkoumat, může vzít Komise takovéto informace při posuzování oznámených vnitrostátních předpisů v úvahu.

2.2.1. *Stanovisko Slovenské republiky*

(64) Stanovisko Slovenské republiky, pokud jde o obsah kadmia ve fosforečných hnojivech obsahujících nejméně 5 % $P_2O_5$, je odůvodněno dlouhodobou ochranou půdy a z ní vyplývající ochranou lidského zdraví a životního prostředí.

(65) Slovenská republika ve svém oznámení Komisi analyzovala očekávané účinky mezní hodnoty 60 mg/kg $P_2O_5$ stanovené v nařízení (EU) 2019/1009 na svém státním území. Tato mezní hodnota vyvolává vážné obavy, pokud jde o ochranu lidského zdraví a životního prostředí. Kadmium je považováno za karcinogenní látku, která je zařazena mezi nejtoxičtější prvky. Rostliny kadmium snadno vstřebávají a touto cestou se kadmium dostává do potravinového řetězce. Proto Slovenská republika klade důraz na potřebu snížit další expozici kadmiu, jež se do těla dostává prostřednictvím potravin.

(66) Kromě obav týkajících se lidského zdraví Slovenská republika rovněž uvádí důvody související s ochranou životního prostředí a dlouhodobou ochranou půd na svém území, které jsou většinou kyselé nebo extrémně kyselé, a tedy náchylnější k hromadění kadmia, a z toho důvodu potřebují větší ochranu.

(67) Argumentace Slovenské republiky se opírá o řadu studií, jež hromadění kadmia v lidském těle dávají do souvislosti s některými zdravotními problémy, jako jsou nepříznivé účinky na srdce, plíce, kosti, gonády, a zejména ledviny, jakož i osteoporóza ([10]). Podobně se Slovenská republika opírá i o různé zdroje týkající se hromadění kadmia v půdě ([11]). Podle těchto zdrojů existuje přímá souvislost mezi hromaděním kadmia v půdě, jeho nevyhnutelným příjmem prostřednictvím potravin a krmiv a nepříznivými účinky na lidské zdraví.

(68) Argumentuje se zejména tím, že faktor přenosu kadmia z půdy do rostlin závisí do značné míry na pH půdy, přičemž nejvyšší riziko je u kyselých půd. Čím kyselejší půda je, tím více kadmia vstupuje do rostlin (a to i když půda obsahuje poměrně malé množství kadmia), v důsledku čehož se rychleji a ve větším množství dostává do potravinového řetězce.

(69) Vzhledem k tomu, že kadmium je nerozložitelnou kontaminující látkou, zůstává v půdě po dobu 75 až 380 let a neexistují žádné mechanismy pro jeho odbourávání. Naopak se hromadí, neboť je v půdě mnohem méně mobilní než v ovzduší nebo ve vodě. Je pevně vázáno na organickou hmotu v povrchových půdních horizontech. Hlavními faktory, na nichž mobilita kadmia v půdě závisí, jsou pH půdy, obsah humusu a vodorozpustných organických látek, přítomnost oxihydroxidů a konkurujících iontů a významná vlhkost.

(70) Více než 70 % slovenských zemědělských půd tvoří kyselé nebo extrémně kyselé půdy. V souvislosti s posuzováním mobility kadmia v půdně-rostlinném systému se tedy jedná o velmi negativní a významný faktor.

---

([10]) Např. Wexler P., 1999: Encyclopedia of Toxicology. Academic Press, 1999 a Ministerstvo pro podnikání a inovace, Švédsko, švédské stanovisko týkající se rizik pro lidské zdraví, které představuje kadmium, N2016/02227/JM, 14. září 2016.

([11]) Čurlík J., 2012: Potenciálně toxické stopové prvky a jejich distribuce v půdách Slovenska. Fakulta přírodních věd, Univerzita Komenského, Bratislava, s. 285–287,
(Čurlík, 2012). OECD, 1994: Cadmium: Risk reduction monograph No 5. Ředitelství pro životní prostředí OECD, Paříž a Christensen, J. B., Haung, P. M., 1999: Solid phase cadmium and the reaction of aqueous cadmium with soil surfaces. In: McLaughlin, M. J., Singh, B.r. (eds) Cadmium and plants. Kluwer Acad. Vydáno v Londýně, s. 65–96.

(71) Kromě toho, že jsou slovenské půdy velmi kyselé, jsou navíc i stále chudší na obsah organické hmoty. Toho, aby se organická hmota dostávala do půdy pravidelně a v dostatečném množství, lze dosáhnout pomocí určitého způsobu organického hnojení, který úzce souvisí s chovem hospodářských zvířat. Obsah organického uhlíku a kvalita organické hmoty ve slovenské zemědělské půdě se výrazně změnily od roku 1990, kdy se začal snižovat počet hospodářských zvířat. V EU patří Slovenská republika mezi země s nejnižším počtem velkých dobytčích jednotek na hektar. To je tedy další důvod, proč je možnost nezvyšovat úroveň kadmia ve slovenských půdách tak důležitá.

(72) Slovenská republika dále zdůrazňuje, že zamezení nebo omezení vstupu kadmia z fosforečných hnojiv do zemědělské půdy má velký význam, neboť u některých ze slovenských půd byly zjištěny vysoké koncentrace kadmia v důsledku různých faktorů – od přirozeného geochemického složení přes atmosférickou depozici až po předchozí průmyslovou činnost v blízkosti těchto oblastí. V zemědělských oblastech je koncentrace kadmia především antropogenního původu, což je do značné míry důsledkem používání fosforečných hnojiv. Další zatížení půdy ve výše zmíněných oblastech v důsledku používání fosforečných hnojiv je proto nežádoucí a mohlo by zapříčinit nepříznivé účinky na lidské zdraví.

(73) Převážnou většinu fosforečných hnojiv na slovenském trhu tvoří hnojiva ES. Nicméně většina hnojiv ES na slovenském trhu má obsah kadmia nižší než 20 mg/kg $P_2O_5$. Slovenská republika je znepokojena tím, že přestože 95 % dovážených hnojiv již splňuje budoucí mezní hodnotu 60 mg/kg $P_2O_5$ stanovenou v nařízení (EU) 2019/1009, jsou na Slovensku oblasti, kde se obsah kadmia zvyšuje jak v půdě, tak v zemědělských produktech. Tato skutečnost se již projevila ve zvýšeném obsahu kadmia v kojenecké výživě. Dále se Slovenská republika obává, že se struktura dovozu v budoucnu změní, v důsledku čehož budou ve významně vyšší míře na trh uváděny výrobky s obsahem kadmia vyšším než 20 mg/kg $P_2O_5$, což povede k dalšímu hromadění kadmia v půdě a jeho následnému přenášení do potravinového řetězce.

(74) A konečně Slovenská republika uvádí, že na Slovensku nejsou žádní výrobci fosforečných hnojiv, takže není třeba se obávat, že by z odchylky, o kterou se žádá, mohl mít prospěch nějaký vnitrostátní výrobce.

2.2.2. *Posouzení stanoviska Slovenské republiky*

2.2.2.1. Odůvodnění na základě závažných důvodů uvedených v článku 36 Smlouvy o fungování EU nebo týkající se ochrany životního nebo pracovního prostředí

(75) Cílem oznámených vnitrostátních předpisů je dosáhnout vyšší úrovně ochrany lidského zdraví a životního prostředí, než jaká je stanovena v nařízení (EU) 2019/1009, pokud jde o expozici kadmiu, tím, že se zabrání dalšímu hromadění kadmia v půdě. Prostředkem k dosažení tohoto cíle je zachování nižší maximální mezní hodnoty kadmia ve fosforečných hnojivech obsahujících nejméně 5 % hmotn. $P_2O_5$ ve srovnání s harmonizovanou mezní hodnotou stanovenou v nařízení (EU) 2019/1009.

(76) Pokud jde o ochranu lidského zdraví, je třeba uvést, že kadmium je pro člověka nepodstatný a toxický prvek a nemá žádný přínos pro rostliny ani zvířata. Konkrétně oxid kademnatý byl podle nařízení (ES) č. 1272/2008 ([12]) klasifikován jako karcinogenní látka kategorie 2.

(77) Přítomnost kadmia v rostlinách a příjem kadmia z potravin by mohl z dlouhodobého hlediska nakonec vést k nepříznivým účinkům na lidské zdraví. Navíc jakmile je kadmium absorbováno lidským tělem, je v něm účinně zadržováno a hromadí se v něm po celý život. ([13])

(78) Kadmium může poškodit ledviny, jelikož způsobuje nadměrnou produkci bílkovin v moči. Závažnost účinku je dána dobou trvání a úrovní expozice kadmiu. Dalším kritickým účinkem chronické expozice kadmiu v úrovních o něco vyšších než úrovně, kdy je včasným ukazatelem bílkovina v moči, je poškození kostí. Kadmium se ukládá zejména v játrech a ledvinách, je z lidského těla vylučováno jen pomalu a může v něm zůstat po desetiletí.

([12]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně nařízení (ES) č. 1907/2006 (Úř. věst. L 353, 31.12.2008, s. 1).

([13]) Viz vědecká zpráva Evropského úřadu pro bezpečnost potravin o dietární expozici kadmiu v evropské populaci z roku 2012, která je k dispozici na adrese: https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/scientific_output/files/main_documents/2551.pdf, *EFSA Journal* 2012;10(1).

(79) Široká veřejnost je vystavena kadmiu z mnoha zdrojů, mimo jiné z kouření. U nekuřácké populace představují potraviny nejvýznamnější zdroj příjmu kadmia. Kadmium je toxické zejména pro ledviny, ale může způsobit rovněž demineralizaci kostí a je statisticky spojováno se zvýšeným rizikem rakoviny plic, endometria, močového měchýře a prsu ([14]). Dále nelze vyloučit zdravotní rizika pro dospělé kuřáky a osoby, které mají vyčerpané zásoby železa v organismu a/nebo žijí v blízkosti průmyslových zdrojů ([15]).

(80) Navíc by další hromadění kadmia v půdách mohlo mít kromě negativních dopadů na lidské zdraví i negativní dopady na biologickou rozmanitost půdy a tedy i na funkce půdy (např. rozkládání organické hmoty), jakož i na kvalitu podzemní vody prostřednictvím prosakování do půd. Toxicita i biologická dostupnost kadmia jsou ovlivněny vlastnostmi půdy. Mobilita kadmia a biologická dostupnost jsou vyšší v kyselejších půdách a nižší ve vápenitých/vápencových půdách. Vzhledem k tomu, že: 1) přibližně 70 % zemědělských půd na Slovensku tvoří kyselé nebo extrémně kyselé půdy, 2) kvůli nízkému počtu hospodářských zvířat chovaných na Slovensku jsou slovenské zemědělské půdy stále chudší na obsah organických hmot a 3) s ohledem na jednotlivé výše popsané faktory jsou slovenské půdy vysoce kontaminované kadmiem, můžeme dospět k závěru, že v tomto členském státě panuje specifická situace, která jej činí obzvláště náchylným k hromadění kadmia v půdách.

(81) Na obavy ohledně rizik, které kadmium představuje pro lidské zdraví a životní prostředí, již poukázala Rada ve svém usnesení ze dne 25. ledna 1988 ([16]). Zdůraznila, že je důležité snižovat vstup kadmia do půdy ze všech zdrojů včetně difúzních zdrojů (např. atmosférická depozice, fosforečná hnojiva, kaly z čistíren odpadních vod...), a to mimo jiné „vhodnými kontrolními opatřeními ohledně obsahu kadmia ve fosforečných hnojivech, která budou založena na vhodné technologii nevyžadující nadměrné náklady a která budou zohledňovat podmínky životního prostředí v různých regionech Společenství".

(82) V roce 2002 dospěl Vědecký výbor pro zdravotní a environmentální rizika k závěru, že mezní hodnota 40 mg/kg $P_2O_5$ či vyšší by vedla k hromadění kadmia ve většině půd v Evropské unii. Naopak mezní hodnota 20 mg/kg $P_2O_5$ či nižší by podle předpokladů nevedla k dlouhodobému hromadění v půdě po dobu 100 let, nejsou-li brány v úvahu další zdroje vstupu kadmia.

(83) Úmysl Komise zabývat se otázkou nezáměrného obsahu kadmia v minerálních hnojivech byl oznámen již v nařízení (ES) č. 2003/2003, a to v jeho 15. bodě odůvodnění.

(84) Ve svém návrhu nařízení (EU) 2019/1009 ([17]) Komise na základě vědeckých údajů, které byly dostupné při posuzování dopadů, dospěla k závěru, že elementární kadmium i oxid kademnatý mohou obecně představovat značná zdravotní rizika. Komise navrhla stanovit pro fosforečná hnojiva mezní hodnotu 60 mg/kg $P_2O_5$ a do 12 let od použitelnosti nového nařízení tuto mezní hodnotu postupně snižovat na 20 mg/kg $P_2O_5$.

(85) Panuje také všeobecná shoda v tom, že kadmium v hnojivech je jednoznačně nejvýznamnějším zdrojem, z něhož se kadmium dostává do půdy a do potravního řetězce ([18]). Nařízení (EU) 2019/1009 stanoví mezní hodnotu 60 mg/kg $P_2O_5$, která je použitelná ode dne 16. července 2022. Velká většina hnojiv dostupných na evropském trhu tuto mezní hodnotu již splňuje. Ačkoliv zavedení této mezní hodnoty je krok správným směrem, na základě dostupných vědeckých údajů není pravděpodobné, že by se tím významně snížilo dlouhodobé hromadění kadmia v půdách.

(86) Jakožto uznání potřeby stanovit do budoucna ambicióznější mezní hodnotu kadmia ve fosforečných hnojivech ukládá nařízení (EU) 2019/1009 Komisi povinnost tyto mezní hodnoty znovu posoudit za účelem jejich snížení, bude-li to možné.

(87) Na základě výše uvedeného je třeba vzít v úvahu, že maximální mezní hodnota stanovená v oznámených vnitrostátních předpisech je odůvodněna potřebami chránit lidské zdraví a život a životní prostředí.

---

([14]) *EFSA Journal* 2012;10(1).

([15]) Zpráva EU o posouzení rizik ohledně kadmia a oxidu kademnatého, jak je citována v dokumentu SWD(2016) 64 final, s. 11.

([16]) Úř. věst. C 30, 4.2.1988, s. 1.

([17]) COM/2016/0157 final – 2016/084 (COD).

([18]) Viz studie „*Revisiting and updating the effect of phosphate fertilizers to cadmium accumulation in European agricultural soils*" (Přehodnocení a aktualizace účinku fosforečných hnojiv na hromadění kadmia v evropských zemědělských půdách), autoři Erik Smolders a Laetitia Six, zadalo sdružení Fertilizers Europe v roce 2013, zveřejněno na http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/environmental_risks/docs/scher_o_168_rd_en.pdf.

2.2.2.2. Vyloučení svévolné diskriminace, zastřeného omezování obchodu mezi členskými státy nebo narušování fungování vnitřního trhu

a) Vyloučení svévolné diskriminace

(88) Ustanovení čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU požaduje, aby Komise prověřila, zda zachování oznámených opatření neslouží jako prostředek svévolné diskriminace. Podle judikatury Soudního dvora ([19]) je pro vyloučení diskriminace třeba, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, pokud se nejedná o objektivně odůvodněné příčiny. Vyloučením diskriminace se rozumí, že vnitrostátní omezení obchodu nemohou být používána způsobem, který by vedl k diskriminaci zboží pocházejícího z jiných členských států.

(89) Slovenská republika uvedla, že v současné době se fosforečná hnojiva na Slovensku nevyrábí. Komise dále poznamenává, že pokud by se tato hnojiva v budoucnu začala na Slovensku vyrábět, vztahovaly by se oznámené vnitrostátní předpisy v každém případě jak na domácí výrobky, tak na výrobky vyrobené v jiných členských státech. Vzhledem k neexistenci důkazů nasvědčujících opaku lze učinit závěr, že oznámené vnitrostátní předpisy neslouží jako prostředek svévolné diskriminace.

b) Vyloučení zastřeného omezování obchodu

(90) Vnitrostátní opatření stanovující přísnější podmínky pro uvádění výrobků na trh, než jsou podmínky stanovené v nařízení Unie, by za normálních okolností představovala překážku obchodu. Důvodem je skutečnost, že některé z výrobků, které jsou v ostatních členských státech Unie zákonně uváděny na trh, by kvůli takovému vnitrostátnímu předpisu nemohly být uváděny na trh v dotčeném členském státě. Podmínky stanovené v čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU mají zabránit uplatňování omezení na základě kritérií stanovených v odstavcích 4 a 5 uvedeného článku z nevhodných důvodů, které ve skutečnosti představují hospodářská opatření sloužící k omezení dovozu výrobků z jiných členských států, a tedy prostředek nepřímé ochrany vnitrostátní produkce ([20]).

(91) Vzhledem k tomu, že oznámené vnitrostátní předpisy stanoví přísnější mezní hodnotu pro obsah kadmia ve fosforečných hnojivech v jinak harmonizované oblasti i pro hospodářské subjekty usazené v jiných členských státech, mohou představovat zastřené omezování obchodu nebo narušování fungování vnitřního trhu.

(92) Vzhledem k neexistenci důkazů nasvědčujících tomu, že vnitrostátní předpisy ve skutečnosti představují opatření k ochraně vnitrostátní produkce, lze učinit závěr, že neslouží jako prostředek zastřeného omezování obchodu mezi členskými státy. Je tedy na Komisi, aby uvážila, zda oznámené vnitrostátní předpisy představují narušování fungování vnitřního trhu.

c) Vyloučení narušování fungování vnitřního trhu

(93) Ustanovení čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU ukládá Komisi povinnost prověřit, zda zachování oznámených opatření nenarušuje fungování vnitřního trhu. Tato podmínka nesmí být vykládána tak, že brání schválení jakéhokoli vnitrostátního opatření, které může narušit fungování vnitřního trhu. Jakékoli vnitrostátní opatření odchylující se od harmonizačního opatření usilujícího o vytvoření a fungování vnitřního trhu bude totiž v podstatě představovat opatření, které pravděpodobně bude mít vliv na vnitřní trh. V zájmu zachování užitečnosti postupu stanoveného v článku 114 Smlouvy o fungování EU je proto třeba chápat pojem narušování fungování vnitřního trhu v souvislosti s čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU jako účinek nepřiměřený sledovanému cíli ([21]).

([19]) Např. C-492/14, *Essent Belgium*, bod 80, rozhodnutí Komise (EU) 2018/702 ze dne 8. května 2018 o vnitrostátních předpisech oznámených Dánskem a týkajících se přidávání dusitanů do některých masných výrobků, bod. 52 (Úř. věst. L 118, 14.5.2018, s. 7), rozhodnutí Komise 2006/348/ES ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Finskou republikou podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, bod 38 (Úř. věst. L 129, 17.5.2006, s. 25), rozhodnutí Komise 2006/347/ES ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Švédským královstvím podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, bod 39 (Úř. věst. L 129, 17.5.2006, s. 19), rozhodnutí Komise 2006/349/ES ze dne 3. ledna 2006 o vnitrostátních předpisech oznámených Rakouskou republikou podle čl. 95 odst. 4 Smlouvy o ES týkajících se maximálního přípustného obsahu kadmia v hnojivech, bod 39 (Úř. věst. L 129, 17.5.2006, s. 31).

([20]) Rozhodnutí (EU) 2018/702, bod 54, rozhodnutí 2006/348/ES, bod 40, rozhodnutí 2006/347/ES, bod 41, rozhodnutí 2006/349/ES, bod 41.

([21]) Rozhodnutí (EU) 2018/702, bod 55, rozhodnutí 2006/348/ES, bod 42, rozhodnutí 2006/347/ES, bod 43, rozhodnutí 2006/349/ES, bod 43.

(94) Při posuzování, zda jsou oznámené vnitrostátní předpisy přiměřené a nezbytné pro dosažení svého cíle, je třeba vzít v úvahu řadu faktorů. Komise musí posoudit, zda je úroveň ochrany vyplývající z mezní hodnoty kadmia stanovené oznámenými vnitrostátními předpisy vyšší než úroveň ochrany, která je dána harmonizačním opatřením, a účinná, pokud jde o ochranu lidského zdraví a života na jedné straně a životního prostředí na straně druhé.

(95) Cílem oznámených vnitrostátních předpisů je chránit lidské zdraví a životní prostředí tím, že se zabrání hromadění kadmia v půdě. Slovenská republika ve svém oznámení Komisi odůvodňuje potřebu odchylky tím, že poukazuje na specifické okolnosti týkající se vysoké kyselosti slovenských zemědělských půd a jejich nízkého obsahu organické hmoty a na následné nepříznivé účinky na úrovně kadmia v půdě a na zdraví obyvatel této země. Přibližně 70 % slovenských zemědělských půd tvoří kyselé nebo extrémně kyselé půdy a mnoho z nich je stále chudších na obsah organických hmot, v důsledku čehož je tento členský stát obzvláště náchylný k hromadění kadmia v půdě.

(96) Dále bylo v souvislosti s maximální mezní hodnotou koncentrace kadmia v hnojivech ve výši 20 mg/kg $P_2O_5$ nebo menší konstatováno, že dokáže účinně zabránit dlouhodobému hromadění kadmia v půdě po dobu 100 let.

(97) Rovněž s ohledem na specifickou situaci Slovenské republiky lze oznámené vnitrostátní předpisy považovat za nezbytné k dosažení cílů, které sledují.

(98) Slovenská republika dále tvrdí, že u většiny hnojiv na trhu je obsah kadmia nižší než 20 mg/kg $P_2O_5$, přestože to v současné době není u hnojiv ES požadováno. Stanovení mezní hodnoty na 20 mg/kg $P_2O_5$ proto nezpůsobí významné narušení trhu.

(99) Uplatnění jiných opatření, jako je omezení používání, by bylo velmi obtížné kontrolovat v praxi a nemohlo by jimi být dosaženo sledovaného cíle. Komise je toho názoru, že zachování oznámených vnitrostátních předpisů není nepřiměřené a nenarušuje fungování vnitřního trhu ve smyslu čl. 114 odst. 6 Smlouvy o fungování EU.

(100) S ohledem na tuto analýzu se Komise domnívá, že podmínka týkající se vyloučení narušení fungování vnitřního trhu je splněna.

2.2.2.3. Časové omezení

(101) Aby bylo zajištěno, že se vnitrostátní opatření a případné narušení fungování vnitřního trhu omezí na míru nezbytně nutnou pro dosažení cílů sledovaných Slovenskou republikou, měla by být vnitrostátní výjimka časově omezená. Tato výjimka by již nebyla dále nezbytná, pokud by byla harmonizovaná mezní hodnota v budoucnu stanovena na stejné nebo nižší úrovni oproti slovenské mezní hodnotě.

(102) Harmonizovaná mezní hodnota by mohla být stanovena na stejné nebo nižší úrovni oproti slovenské mezní hodnotě pouze prostřednictvím rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady na základě návrhu Komise, např. v souvislosti s přezkumem uvedeným v čl. 49 písm. b) nařízení (EU) 2019/1009. Doba, na kterou se výjimka uděluje, by tudíž neměla být tímto rozhodnutím omezena ke konkrétnímu datu, ale měla by být spojena s takovýmto budoucím rozhodnutím normotvůrce.

(103) Toto je v souladu s čl. 3 odst. 2 nařízení (EU) 2019/1009, který stanoví, že pokud jde o obsah kadmia, výjimky z nařízení (ES) č. 2003/2003 udělené v souladu s čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování EU mohou být nadále uplatňovány, dokud se na úrovni Unie nepoužijí harmonizované mezní hodnoty pro obsah kadmia ve fosforečných hnojivech, které jsou na stejné nebo nižší úrovni oproti vnitrostátním mezním hodnotám.

(104) Schválení oznámených vnitrostátních předpisů by proto mělo být použitelné, dokud se na úrovni Unie nepoužije revidovaná harmonizovaná mezní hodnota, která je na stejné nebo nižší úrovni oproti slovenské mezní hodnotě.

## 3. **ZÁVĚRY**

(105) Na základě výše uvedených skutečností by měl být učiněn závěr, že oznámení Slovenské republiky týkající se ponechání si vnitrostátních právních předpisů odchylujících se od nařízení (EU) 2019/1009, které bylo předloženo dne 9. srpna 2019, je přípustné.

(106) Komise navíc shledává, že oznámené vnitrostátní předpisy:

— vyhovují potřebám ochrany lidského zdraví a životního prostředí,

— jsou úměrné sledovaným cílům,

— neslouží jako prostředek svévolné diskriminace,

— nepředstavují zastřené omezování obchodu mezi členskými státy.

(107) Komise je proto toho názoru, že oznámené vnitrostátní předpisy mohou být schváleny,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

*Článek 1*

Vnitrostátní předpisy oznámené Slovenskou republikou podle čl. 114 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie, které se odchylují od nařízení (EU) 2019/1009, pokud jde o obsah kadmia ve fosforečných hnojivech, tj. zákaz uvádět na slovenský trh fosforečná hnojiva obsahující nejméně 5 % hmotn. $P_2O_5$ uvedená v KFV 1(B) bodě 3 písm. a) podbodě ii) a KFV 1(C)(I) bodě 2 písm. a) podbodě ii) přílohy I nařízení (EU) 2019/1009, s obsahem kadmia převyšujícím 20 mg/kg $P_2O_5$, se schvalují do doby, dokud se na úrovni Unie nepoužije revidovaná harmonizovaná mezní hodnota, která je na stejné nebo nižší úrovni oproti slovenské mezní hodnotě.

*Článek 2*

Toto rozhodnutí je určeno Slovenské republice.

V Bruselu dne 6. srpna 2020.

*Za Komisi*
Thierry BRETON
*člen Komise*